

**Netbeheer Nederland**Anna van Buerenplein 43  
2595 DA Den HaagPostbus 90608  
2509 LP Den Haag  
070 205 50 00  
secretariaat@netbeheernederland.nl  
netbeheernederland.nlAutoriteit Consument & Markt  
T.a.v. mevrouw [REDACTED]  
Postbus 16326  
2500 BH DEN HAAG**Kenmerk**

BR-2025-2186

**Datum**

16 oktober 2025

**Behandeld door**

[REDACTED]

**E-mail**

[REDACTED]@netbeheernederland.nl

**Doorkiesnummer**

070 205 50 00

**Onderwerp**

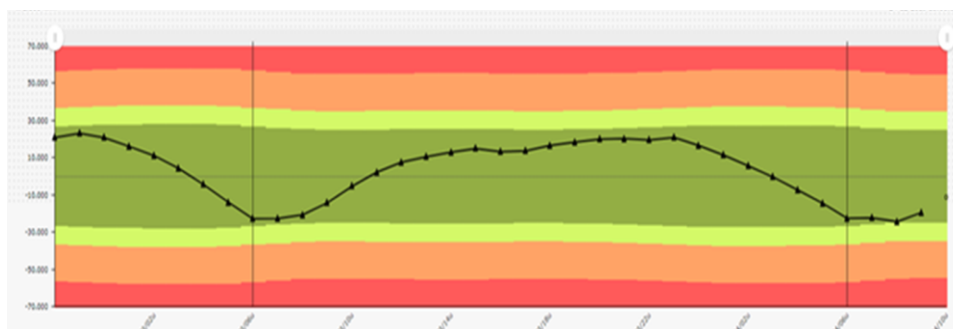
Codewijzigingsvoorstel "Oplossen van issues met het Nexthour product"

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij ontvangt u, namens de gezamenlijke netbeheerders, een voorstel tot wijziging van de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, onderdeel a van de Gaswet. De voorgestelde wijzigingen betreffen artikelen 4.1.4.1, 4.1.4.9 en 4.1.8, alsmede een nieuw artikel 4.1.4.10 van de Transportcode gas – LNB en zorgen ervoor dat geconstateerde issues met het Nexthour product worden opgelost. Daarnaast worden in de Begrippencode gas een viertal definities (de gekleurde zones) verwijderd.

**Aanleiding van het voorstel**Fundamentals van het huidige balanceringsstelsel werken goed

De basisbeginselen van het Nederlandse balanceringsstelsel werken naar behoren en zijn effectief en efficiënt. Erkende programmaverantwoordelijke partijen (PV'ers) zijn verantwoordelijk om hun portfolio's in balans te houden. Hierbij is het zgn. Systeem Onbalans Signaal (SBS) de optelsom van alle onbalansen (POS) van alle PV'ers.

**IBAN** NL51 ABNA 0613001036**BTW-nummer** NL8185.25.101.B01**KvK-nummer** 09175117

**Kenmerk: BR-2025-2182**

**Datum**

Codewijzigingsvoorstel

16 oktober 2025

Indien het SBS zich in de donkergroene zone bevindt, dan is het GTS-systeem voldoende in balans en is er geen actie nodig om bij te sturen. Indien het SBS zich buiten de donkergroene zone bevindt, dan is het GTS-systeem onvoldoende in balans en is er actie nodig om de systeemmonbalans te verkleinen.

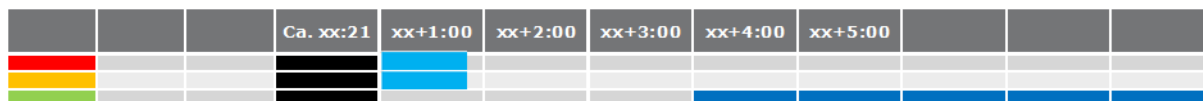
GTS voert daartoe een balanceringsactie uit op ca. xx:21 door gas te kopen (systeem short) of te verkopen (systeem long) via ICE ENDEX.

De omvang van het door GTS gekochte/verkochte volume wordt bepaald door het verschil van de voorspelde SBS-waarde voor xx+1:00 en de grenswaarde van de lichtgroene/donkergroene zone. Een dergelijke balanceringsactie heeft tot doel om de SBS-waarde zo snel als mogelijk terug te laten keren naar de donkergroene zone.

Indien de voorspelde SBS-waarde voor xx+1:00 zich in de lichtgroene zone bevindt, dan koopt of verkoopt GTS het volume via het zgn. End of Day (EOD)-product. Het EOD-product levert het gas "langzaam": vanaf de start of delivery, i.e. xx+4:00, wordt het gekochte/verkochte volume evenredig verdeeld geleverd gedurende de resterende uren van de gasdag.

Indien de voorspelde SBS-waarde voor xx+1:00 zich in de oranje of rode zone bevindt dan koopt of verkoopt GTS het volume via het zgn. Nexthour (NH)-product. Het NH-product levert het gas "snel" en is een zgn. single clock-hour product: het gekochte/verkochte volume wordt in één uur geleverd. (Start of) delivery is het volgende uur (xx+1:00).

Een en ander wordt samengevat in onderstaande afbeelding:



De grote voordelen van het Nederlandse balanceringsstelsel zijn de near real time informatie via 5-minuten updates van allocaties op entry & exit punten en het hanteren van een cumulatieve uurlijkse onbalans, zodat PV'ers te allen tijde een actueel beeld hebben van hun eigen balanspositie (POS). Hierbij is er geen POS-reset naar nul aan het einde van de gasdag. In plaats daarvan wordt een verplichte vergoeding in rekening gebracht voor het gebruik van de aanwezige netwerkbuffer: de zgn. Linepack Flexibility Service (LFS).

#### GTS heeft fysieke middelen nodig

De omvang van de donkergroene zone is de bufferruimte die aan de markt is toegewezen en maakt deel uit van de totale fysieke bufferruimte van het GTS-netwerk. Het GTS-netwerk heeft sinds de invoering van het balanceringsregime in april 2011 (met enkele aanpassingen in 2014) geen significante fysieke problemen ondervonden als gevolg van het balanceringsgedrag van PV'ers.

De regels met betrekking tot het voorkomen van ongewenst balanceringsgedrag (VOB) die sinds 1 januari 2024 van kracht zijn, tonen aan dat de donkergroene zone genoeg ruimte biedt qua omvang voor shippers om hun portfolio's hierbinnen te balanceren. Er is daarom geen reden om de omvang van de bufferzones te wijzigen.

**Kenmerk: BR-2025-2182**

Codewijzigingsvoorstel

**Datum**

16 oktober 2025

Voor GTS-dispatching zijn fysieke middelen nodig (w.o. contracten bij gasopslagen, OBA's en swaps) om het gas veilig, efficiënt en betrouwbaar te transporteren. Zonder deze fysieke middelen zou de kans op fysieke problemen ten gevolge van portfolio onbalansen van PV'ers aanmerkelijk groter worden. Alleen met deze fysieke middelen kan het balanceringsregime functioneren zoals het nu doet.

#### Ervaren issues met het Next Hour Product

Hoewel al de genoemde fundamentals dus goed werken, zijn als gevolg van afgenomen liquiditeit bij marktpartijen en GTS zorgen ontstaan over de prijsvorming van het eerdergenoemde NH-product. Tijdens door GTS in 2024 uitgevoerde balanceringsacties, waarbij het NH-product nodig was, werd in een aantal gevallen onvoldoende volume aangeboden om aan de totale GTS-vraag te voldoen. In andere gevallen werden volumes tegen extreme prijzen aangeboden. Aangezien GTS alleen op volume selecteert (market orders) werd al het NH-aanbod afgeroepen, ook het aanbod met extreme prijzen. Daardoor vond bij sommige balanceringsacties clearing plaats tegen extreme (negatieve) prijzen. Tijdens de Shipper Meeting op 7 november 2024 is door GTS en ICE ENDEX aan stakeholders gevraagd feedback te geven.

#### Feedback van shippers: barrières om NH-product aan te bieden op ICE ENDEX

- Na een balanceringsactie op ca. xx:21, waarbij een shipper het NH-product aangeboden heeft op ICE ENDEX, moet deze shipper vanwege de leadtime van minimaal 30 minuten zijn (her)nominatie uiterlijk xx:30 ingediend hebben. Zo'n shipper heeft dus slechts max. 9 minuten reactietijd.
- De huidige (her)nominatie-reactietijden van sommige gasopslagen ( $\geq 2$  uur) en interconnectiepunten (IP's, 2 uur) maken het onmogelijk om het NH-product hier fysiek aan te bieden, ook al beschikt shipper reeds over transportcapaciteit op dat netwerkpunt.
- Alleen partijen met transportcapaciteit en gecontracteerde storagecapaciteit met een storage nominatie leadtime van 30 minuten kunnen fysiek aanbieden op het NH-product
- Langetermijn-transportcontracten van en naar gasopslagen worden steeds zeldzamer: shippers die wel een storagecontract hebben, maar geen transportcapaciteit, kunnen niet op tijd transportcapaciteit kopen om het NH-product aan te bieden op ICE ENDEX.
- Snel reageren buiten kantooruren blijkt lastig.

#### Feedback: Suggesties om de issues met het NH-product op te lossen

Suggesties van GTS tijdens de Shipper Meeting op 7 november 2024:

- Price limit-order (volume wordt gekocht/verkocht indien prijs binnen limiet valt) in plaats van een 'bestens' marktorder (volume wordt gekocht/verkocht ongeacht de prijs, wat de huidige praktijk is).
- Verlagen van het af te roepen volume bij een balanceringsactie in oranje/rode zone.
- Aanpassen van het NH-product: start van levering niet in het volgende uur, maar paar uur later
- Aanpassen van de zgn. 25% hernominatieregeling.

Aanvullende suggesties van de markt:

- Verklein het bereik van technische prijslimieten (+/- €3.000) en gebruik relatieve i.p.v. absolute prijslimieten.
- Stap af van het NH-product.
- Vereis fysieke levering van gas.
- Introduceer een beter matchend NH-capaciteitsproduct (uur-capaciteitsproduct).

- Pas informatievoorziening rondom balanceringsacties aan (meer/minder)
  - Sommige partijen vinden GTS te transparant en voorspelbaar (omdat alles in de codes is vastgelegd) en dat hierdoor de markt wordt beïnvloed.
  - Andere partijen vinden juist dat er meer informatie beschikbaar moet komen, bijv. eerdere waarschuwingen of alerts.
- Introduceer een balanceringservice door GTS
  - Bij een 'balancing service' contracteert GTS via een tender voor een volgend jaar bij één of meerdere partijen een firm fysieke dienst (art. 8 NC BAL)/.
  - Deze dienst kan door GTS worden afgeroepen indien zich bepaalde (extreme) omstandigheden in het balanceringsregime voordoen (bijv. in rode en/of oranje zone en balanceringsacties onvoldoende resultaat hebben).

Op 12 december 2024 hebben GTS en de Repro's<sup>1</sup> bovenstaande met elkaar besproken.

Belangrijkste conclusie uit dat overleg was dat er eensgezindheid bestaat om de genoemde issues en barrières rondom het NH-product op te lossen.

GTS heeft op basis van de gegeven feedback een interne analyse uitgevoerd waarbij zij uiteindelijk tot twee mogelijke structurele oplossingen is gekomen.

In het informele GEN (iGEN) op 1 juli 2025 heeft GTS deze twee structurele oplossingsrichtingen toegelicht. De Repro's hebben zich unaniem uitgesproken voor implementatie van de oplossing die alleen nog het EOD-product gebruikt. Daarnaast is in die vergadering de conclusie getrokken dat het invoeren van mogelijke prijslimieten als tijdelijke maatregel niet nodig is.

### **Doel van het voorstel**

De voorgestelde oplossing moet de geconstateerde issues en barrières zoveel mogelijk verhelpen zonder de hiervoor beschreven fundamentals van het huidige balanceringsregime aan te tasten.

De voorgestelde oplossing moet er concreet voor zorgen dat:

1. Het risico op extreme prijzen bij "rode" en "oranje" afroepen zoveel mogelijk wordt geminimaliseerd
2. Zoveel mogelijk PV'ers in staat worden gesteld om bij een balanceringsactie in de "oranje" en "rode" zone het volume fysiek te leveren (of te ontvangen)
3. Zoveel mogelijk fysieke netwerkpunten gebruikt kunnen worden: in ieder geval storages en interconnectie-punten (IP's), maar ook industriële exit punten of productiepunten
4. PV'ers zonder transportcapaciteit in staat worden gesteld om tijdig transportcapaciteit te kopen (middels within-day product)
5. Gaming mogelijkheden bij voorkeur worden verkleind, maar zeker niet in de hand mogen worden gewerkt
6. De huidige fysieke middelen (contract met gasopslagen, OBA's, swaps, etc) voldoende zijn

---

<sup>1</sup> Repro's staat voor de representatieve organisaties van netgebruikers zoals bedoeld in artikel 12d van de Gaswet, oftewel de belangenverenigingen voor marktdeelnemers, zoals die uitgenodigd worden voor het GEN (het formele overleg van de gezamenlijke netbeheerders met deze organisaties waarin o.a. wijzigingsvoorstellen van de gascodes besproken worden).

**Kenmerk: BR-2025-2182**

**Datum**

Codewijzigingsvoorstel

16 oktober 2025

Op basis van de doelstellingen 2, 3 en 4 volgt voor alle mogelijke oplossingen dat de start of delivery bij een balanceringsactie in de “oranje” of “rode” zone 3 uren later moet worden. De start van de levering na een balanceringsactie in de oranje of rode zone op ca. xx:21, verschuift van uur xx+1:00 naar xx+4:00, dus 3 uren later. Met die verschuiving in de tijd kunnen PV'ers op tijd transportcapaciteit richting gasopslagen of IP's contracteren en nomineren, zodat gas fysiek kan stromen op xx+4:00. Dit creëert de mogelijkheid dat meer shippers op meer netwerkpunten fysiek volume op de beurs aanbieden tijdens een balanceringsactie in de oranje en rode zone.

Start of delivery wordt bij alle balanceringsacties gelijk aan huidige start of delivery bij afroep in lichtgroene zone met EOD-product.

Het NH-product met een start of delivery xx+1:00 (Next Hour) zal daardoor niet meer door GTS gebruikt worden. Er zal geen “snel” (NH)gas meer zijn bij balanceringsacties.

GTS verwacht dat deze latere start van de levering van het afgeroepen volume niet tot noemenswaardige fysieke problemen gaat leiden:

- De omvang van de beschikbare fysieke buffer en (gecontracteerde) fysieke middelen zijn volgens GTS groot genoeg.
- In de huidige situatie wordt het NH-product regelmatig virtueel geleverd als EOD-product. Dit “misbruik” heeft niet tot noemenswaardige fysieke problemen geleid.
- Naar verwachting zullen door de VOB-regels nog zeer weinig balanceringsacties in “oranje” en “rode” zone plaatsvinden.

In de voorgestelde oplossing wordt bovendien een heffing toegepast bij een “oranje” en “rode afroep” als prikkel om grote onbalansen te voorkomen.

### **Inhoud van het voorstel**

Bijlage 1 bevat de codeteksten die door het onderhavige voorstel gewijzigd dienen te worden. Daarin is zwart weergegeven tekst bestaande, thans geldende codetekst. Rood weergegeven tekst betreft wijzigingen uit het onderhavige voorstel. Toe te voegen tekst is rood onderstreept en te verwijderen tekst is rood doorgehaald.

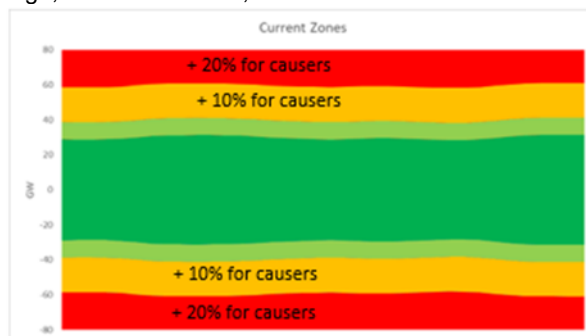
### **Toelichting op het voorstel**

Bij elke balanceringsactie zal het EOD-product gebruikt gaan worden. Daar waar nu nog het NH-product wordt gebruikt bij afroepen in de “oranje” en “rode” zone, wordt na invoering van de wijziging alleen nog het EOD-product gebruikt. De levering van gas na een balanceringsactie in de oranje of rode zone op ca. xx:21 vindt dan plaats van xx+4:00 tot 06:00. In de lichtgroene zone verandert niets ten opzichte van huidige situatie. E.e.a. wordt weergegeven in onderstaande afbeelding.

			Ca. xx:21	xx+1:00	xx+2:00	xx+3:00	xx+4:00	xx+5:00		

Indien er een afroep in de “rode” en “oranje” zone plaatsvindt dan wordt de af te roepen hoeveelheid volume bepaald volgens de verwachte SBS-stand minus de grenswaarde van de lichtgroene/donkergroene zone minus het afgeroepen volume dat nog geleverd gaat (zoals nu ook al gebeurt bij afroepen in “lichtgroene” zone).

Om de kans op grote onbalansen te verminderen wordt tevens voorgesteld om een financiële heffing toe te voegen bij een balanceringsactie wanneer het SBS zich bevindt in de oranje of de rode zone. Dit is een within-day charge, conform artikel 3, zeventiende lid van NC-BAL.



Heffing in de "oranje" zone:

- Veroorzakers van de balanceringsactie krijgen een heffing van 10% waarbij de gasprijs die bij de balanceringsactie van GTS tot stand is gekomen als referentie geldt;
- Bij een short-situatie wordt door de veroorzakers 110% betaald, bij een long-situatie wordt 90% ontvangen.

Heffing in de "rode" zone:

- Veroorzakers van de balanceringsactie krijgen een heffing van 20% waarbij de gasprijs die bij de balanceringsactie van GTS tot stand is gekomen als referentie geldt;
- Bij een short-situatie wordt door de veroorzakers 120% betaald, bij een long-situatie wordt 80% ontvangen.

De bedragen die GTS ontvangt als gevolg van deze heffing worden onderdeel van de neutraliteitsheffing.

De hoogte van de heffing moet zodanig worden vastgesteld dat het een financiële prikkel geeft aan marktpartijen om zoveel mogelijk buiten de oranje en rode zone te blijven. De hoogte van de heffing volgt niet uit een berekening en wordt daarom elk jaar geëvalueerd.

De voorgestelde oplossing voldoet aan de gestelde doelen.

#### Afgewezen alternatief: Single clock-hour volume levering blijft

In dit alternatief blijft het single clock-hour product gehandhaafd. Het afgeroepen volume na een balanceringsactie in de oranje of rode zone op ca. xx:21 wordt dus nog steeds in één uur geleverd, maar deze levering vindt plaats van xx+4:00 tot xx+5:00.

ICE ENDEX stelt een prijslimiet in (reasonability limits) voor het single clock-hour product omdat wordt verwacht dat dit product net als het huidige NH-product niet heel liquide gaat worden.

Indien er een afroep in de "rode" en "oranje" zone plaatsvindt, dan wordt de af te roepen hoeveelheid volume bepaald volgens de verwachte SBS-stand minus de grenswaarde van de lichtgroene/donkergroene zone minus het afgeroepen volume dat nog geleverd gaat (zoals nu ook al gebeurt bij afroepen in "lichtgroene" zone).

**Kenmerk: BR-2025-2182**

**Datum**

Codewijzigingsvoorstel

16 oktober 2025

Bij een afroep in de “oranje” en “rode” zone wordt de vastgestelde hoeveelheid volume afgeroepen voor zover dat binnen de prijslimiet valt. Er kan dus net als in de huidige situatie te weinig volume worden aangeboden, maar dat is een geaccepteerd risico. Voordeel t.o.v. de huidige situatie is dat extremen prijzen zijn uitgesloten.

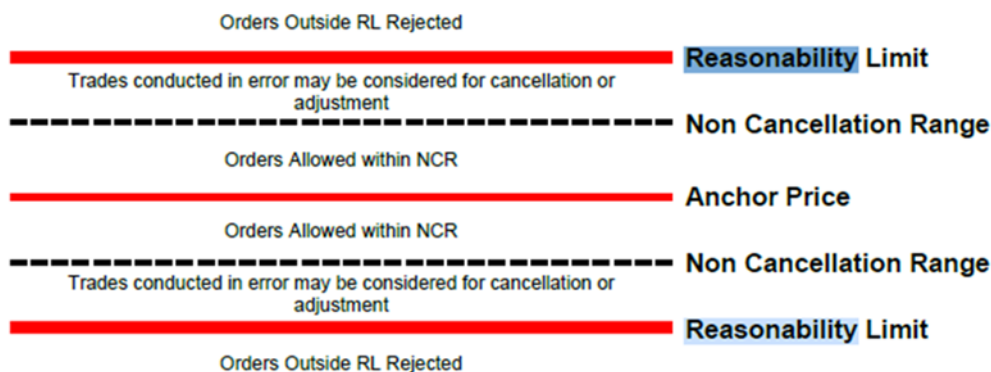
			Ca. xx:21	xx+1:00	xx+2:00	xx+3:00	xx+4:00	xx+5:00			

Ten opzichte van de voorgestelde oplossing kent het alternatief de volgende nadelen en wordt daarom afgewezen:

- Bij het alternatief blijft de mogelijkheid bestaan om te gamen door het aanbieden van een single clock-hour product, terwijl EOD-volume wordt geleverd.
- Bij het alternatief is het maar de vraag of de markt dit aangepaste product (massaal) gaat gebruiken, liquiditeit kan dus laag blijven. Immers, de frequentie van “rode” en “oranje” afroepen blijft naar verwachting extreem laag en er zijn weinig PV’ers die een relatief groot volume in 1 uur fysiek kunnen leveren.
- Bij dit alternatief zijn prijslimieten nodig.
- Ondanks dat er bij het alternatief rekening wordt gehouden met nog te leveren volume uit eerdere afroepen, kan er een ongewenst slingerend SBS optreden, als na 4 uren het afgeroepen single clock-hour volume in het SBS terechtkomt, terwijl het SBS in de uren daarvoor al door de PV’ers is bijgestuurd.

#### Afgewezen alternatief: Reasonability limits voor het NH-product

In dit alternatief voert ICE ENDEX zgn. reasonability limits in. ICE configureert het NH-product zodanig met reasonability limits dat voorkomen wordt dat deelnemers biedingen indienen tegen een prijs buiten een bepaalde bandbreedte rond de ‘anchor price’.



De bandbreedte wordt geconfigureerd in 'ticks' boven of onder de “anchor price”.

Deze wijziging kan door ICE ENDEX worden doorgevoerd, zonder dat de Transportcode hoeft te worden aangepast. Dit alternatief lost alleen het price-issue op. Overige geconstateerde issues en barrières worden hiermee niet opgelost.

Dit alternatief biedt geen structurele oplossing voor de geconstateerde problemen, voldoet niet aan de gestelde doelen en wordt daarom afgewezen als structurele oplossing.

Dit alternatief zou wel kunnen dienen als tijdelijke overbrugging tot het moment waarop de voorgestelde oplossing in werking treedt. In de vergadering van 1 juli jl. is door zowel ICE ENDEX, GTS en de Repro's geconcludeerd dat dit niet nodig is.

Gezien de extreem lage frequentie van "oranje" en "rode" afroepen (in 2025 tot dusver 0) en de verwachting dat de markt de voorgestelde oplossing massaal omarmt en daardoor z.s.m. kan worden geïmplementeerd, wordt het prijsrisico van de huidige situatie acceptabel geacht en wordt de inspanning om de reasonability limits te implementeren als overbodig beschouwd.

### **Strekking van voorgestelde nieuwe codewijzigingen**

De voorgestelde codewijzigingen hebben alleen betrekking op de Transportcode Gas LNB en de Begrippencode Gas.

#### *Begrippencode gas*

Uit de Begrippencode worden de volgende definities verwijderd: "donkergroene zone", "lichtgroene zone", "oranje zone", "rode zone". Deze definities zijn met de voorgestelde wijzigingen van de Transportcode Gas LNB niet langer volledig kloppend. Bovendien werd in deze definities niet duidelijk dat de kleurstelling sec te maken heeft met de mate van systeembalans. Dat laatste wordt nu duidelijk gemaakt middels een nieuwe (eerste) alinea in artikel 4.1.4.1. van de Transportcode Gas LNB<sup>2</sup>.

#### *Transportcode Gas LNB*

In artikel 4.1.4.1 wordt geregeld dat bij elke balanceringsactie het EOD-product wordt gebruikt (WDM-titletransactie) en wordt niet meer volume afgeroepen dan nodig is door rekening te houden met het volume dat in eerdere balanceringsacties werd afroepen en nog geleverd gaat worden. Daarnaast wordt in artikel 4.1.4.1 aangegeven hoe de verschillende kleuren van systeem balans signaal zich tot elkaar verhouden.

In artikel 4.1.4.9 wordt geregeld dat de hoogte van de nieuwe heffing elk jaar geëvalueerd wordt.

In het nieuwe artikel 4.1.4.10 wordt de hoogte van de nieuwe heffing vastgesteld.

In artikel 4.1.8 wordt de heffing van 10% of 20% toegevoegd aan de neutraliteitsheffing middels toevoeging van lid f.

---

<sup>2</sup> Zie ook grafische representatie op pagina 1

**Kenmerk: BR-2025-2182**

Codewijzigingsvoorstel

**Datum**

16 oktober 2025

### **Consequenties voor aangeslotenen, netgebruikers en andere belanghebbenden**

Het codewijzigingsvoorstel lost naar verwachting de beschreven problemen ten aanzien van het risico op extreme prijzen die de PV'ers ervaren met het "next-hour product" bij balanceringsacties buiten de lichtgroene zone op.

GTS zal haar ICT-systemen moeten aanpassen aan de voorgestelde wijzigingen. Dat zal de nodige doorlooptijd vergen. Een inwerkingtreding van het ACM-besluit per 1 januari 2026 is voor GTS echter hanteerbaar, waarbij facturering van een heffing normaalgesproken meteen na afloop van de betreffende maand plaatsvindt.

De Repro's en ICE ENDEX hebben aangegeven geen grote wijzigingen in hun ICT-systemen te hoeven doorvoeren.

De voorgestelde oplossingen hebben ook geen effect op het NH-product. Dat blijft een product op de ICE ENDEX beurs met dien verstande dat GTS dit product niet meer gaat gebruiken voor de uitvoering van haar balanceringsacties. GTS zal alleen nog het EOD-product gaan gebruiken.

Voor aangeslotenen en andere belanghebbenden worden geen directe consequenties verwacht.

### **Samenhang met andere codewijzigingsdossiers**

Er bestaat geen samenhang met andere, lopende codewijzigingsdossiers.

### **Toetsing aan artikel 12f van de Gaswet**

Het voorstel is onder meer dienstbaar aan het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt (art. 12f, eerste lid, onderdeel c), aan het belang van het doelmatig handelen van netgebruikers (art. 12f, eerste lid, onderdeel d) en aan het belang van een goede kwaliteit van de landelijk netbeheerder (art. 12f, eerste lid, onderdeel e) en aan het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt (art. 12f, eerste lid, onderdeel f);.

### **Gevolgde procedure**

Het voorstel is op 11 september 2025 door de Taakgroep Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders.

Het overleg met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, als bedoeld in artikel 12d van de Gaswet, heeft plaatsgevonden tijdens de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (GEN), gehouden op 11 september 2025.

Het overleg van het GEN heeft geleid tot een wijziging van de gevraagde inwerkingtredingsdatum van de codewijziging. In die vergadering hebben de Repro's hun sterke voorkeur uitgesproken voor een zo snel mogelijke inwerkingtreding. GTS heeft hier begrip voor en daarom is een aanpassing gedaan in de paragraaf "Besluitvorming en inwerkingtreding" waarin gepleit wordt voor een snellere inwerkingtreding van de codewijziging (per 1 januari 2026) dan in het tijdens het GEN-overleg besproken initiële codewijzigingsvoorstel, waarin een termijn van 4 maand na het ACM-besluit was opgenomen.

**Kenmerk: BR-2025-2182**

Codewijzigingsvoorstel

**Datum**

16 oktober 2025

Daarnaast heeft GTS na de GEN vergadering van 11 september jl. nog geconstateerd dat de Begrippencode Gas een viertal definities bevat ("de kleuring van de zones") die niet volledig juist (meer) zijn. In de paragraaf "Strekking van voorgestelde nieuwe codewijzigingen" wordt dit verder toegelicht. Inhoudelijk leiden die voorgestelde aanpassingen niet tot functionele wijzigingen.

Het op de bespreking van dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag is opgenomen in bijlage 2 van deze brief. De naar aanleiding van dit overleg ontvangen commentaren op het voorstel zijn opgenomen in de commentarenmatrix in bijlage 3 van deze brief. Daarin is tevens aangegeven of het commentaar aanleiding is geweest tot aanpassing van het voorstel of waarom het commentaar niet heeft geleid tot aanpassing van het voorstel.

### **Besluitvorming en inwerkingtreding**

Gelet op het feit dat de Repro's, ICE ENDEX en GTS allemaal de voorgestelde oplossing omarmen en gelet op het aanwezige prijsrisico van de huidige oplossing, is een snelle implementatie van de voorgestelde oplossing wenselijk. Om deze reden wordt ACM verzocht om z.s.m. een definitief besluit te nemen ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen van de Transportcode Gas LNB en de Begrippencode gas, met 1 januari 2026 als gewenste inwerkingtreding van het ACM-besluit.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid om dit voorstel nader toe te lichten. U kunt daartoe contact opnemen met [REDACTED] van Gasunie Transport Services B.V. ([REDACTED]@gastransport.nl) of de heer [REDACTED] van ons bureau (zie aanhef)].

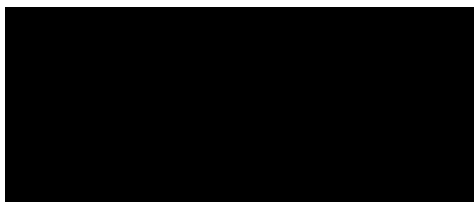
### **Bijlagen:**

Bijlage 1: Codeteksten met voorgestelde wijzigingen

Bijlage 2: Verslag GEN-vergadering

Bijlage 3: Commentarenmatrix

Met vriendelijke groet,



[REDACTED]

Directeur Beleid & Communicatie

## Bijlage 1: Voorgestelde codewijzigingen

### Transportcode Gas LNB

#### 4.1.4.1.

De positie van het systeem balans signaal bevindt zich in één van de volgende vier zones: donkergroen, lichtgroen, oranje, rood. Hierbij is de mate van systeem onbalans vanaf de donkergroene zone, in de volgorde zoals hiervoor benoemd, steeds oplopend, zowel in een tekortsituatie als in een overschotsituatie.

In de eerste helft van ieder uur voorspelt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de positie van het systeem balans signaal aan het einde van dat uur.

Als deze voorspelling in de donkergroene zone uitkomt, dan onderneemt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet geen actie met betrekking tot balanshandhaving.

Als deze voorspelling ~~buiten de donkergroene in de lichtgroene~~ zone uitkomt en ~~de systeemonbalans~~ toeneemt ten opzichte van de voorspelling van ~~de systeemonbalans van het voorgaande een uureerder~~, dan zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een WDM-titlitransactie aangaan om de systeemonbalans te verminderen. De hoeveelheid waarvoor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de WDM-titlitransactie aangaat is het verschil tussen de voorspelde waarde van het systeem balans signaal aan het eind van het uur en de grens tussen de donkergroene zone en de lichtgroene zone, verminderd met de hoeveelheid gas die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet middels eerdere WDM-titlitransacties heeft gekocht/verkocht en die nog die nog geleverd/afgenomen moeten worden.

~~Als deze voorspelling in de oranje zone of rode zone uitkomt, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een WDM-temporaltransactie aangaan om de systeemonbalans te verminderen. De hoeveelheid waarvoor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de WDM-temporaltransactie aangaat, is het verschil tussen de voorspelde waarde van het systeem balans signaal aan het eind van het uur en de grens tussen de donkergroene zone en de lichtgroene zone.~~

Als deze voorspelling in de rode zone uitkomt en de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verwacht dat de inzet van de WDM-transactie onvoldoende effect zal hebben, kan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een noodsituatie uitroepen en handelen zoals beschreven in 4.1.4.4. Een WDM-transactie heeft invloed op het portfolio onbalans signaal van het betreffende portfolio.

#### 4.1.8.

1 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet brengt per kalenderjaar een neutraliteitsheffing, conform hoofdstuk VII van de NC-BAL, in rekening bij de netgebruikers in de zin van artikel 2, vijfde lid NC-BAL.

2 De neutraliteitsheffing bestaat uit de som van:

- a). het saldo zoals dat is vastgesteld conform artikel 4.1.4.5, derde lid
- b). het saldo zoals dat is vastgesteld conform artikel 4.1.4.6, vierde lid
- c). opbrengsten uit de einde dag verrekening volgens artikel 4.1.7
- d). verliezen als gevolg van wanbetaling zoals bedoeld in artikel 31 van de NC-BAL gecorrigeerd met eventuele nagekomen opbrengsten

- e). opbrengsten uit de heffing zoals gedefinieerd in artikel 4.1.4.7, lid 2a,
- f). opbrengsten uit de heffing zoals gedefinieerd in artikel 4.1.4.10

3 De neutraliteitsheffing over een kalenderjaar t wordt in beginsel in kalenderjaar t+2 in rekening gebracht bij de netgebruikers conform dezelfde methodologie als de capaciteitsgebaseerde entry- en exittarieven, zoals die is vastgelegd in artikel 3.2 tot en met 3.9 lid 1 van de Tarievenscode gas. Hierbij worden de in artikel 3.3 lid 2 en 3.5 lid 1 van de Tarievenscode gas gebruikte toegestane inkomsten (TI) vervangen door de hoogte van de neutraliteitsheffing.

4 Op de factuur waarmee de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de neutraliteitsheffing in rekening brengt, worden de onderdelen zoals beschreven in het tweede lid en de gecontracteerde capaciteit gespecificeerd.

5 Voordat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet de neutraliteitsheffing in rekening brengt, zendt hij de voorgenomen heffing inclusief de specificatie beschreven in het vierde lid ter informatie aan de ACM.

#### 4.1.4.9.

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet voert jaarlijks overleg met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt over de werking van de artikelen 4.1.4.7, ~~en~~ 4.1.4.8 en 4.1.4.10 en stuurt de resultaten hiervan aan de Autoriteit Consument en Markt. Indien deze evaluatie daartoe aanleiding geeft, leggen de gezamenlijke netbeheerders een voorstel (tot wijziging) met betrekking tot de artikelen 4.1.4.7, ~~en~~ 4.1.4.8 en 4.1.4.10 ter goedkeuring voor aan Autoriteit Consument en Markt.

De evaluatie waarvan sprake is in dit artikel kan op initiatief van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet en/of de Autoriteit Consument en Markt uitgevoerd worden.

#### 4.1.4.10

1. Als de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een WDM-transactie conform artikel 4.1.4.1 uitvoert, zal de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bij iedere onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke een heffing, conform artikel 3, zeventiende lid van NC-BAL, in rekening brengen.
2. De heffing is gelijk aan 0% van de absolute waarde van het bedrag dat volgt uit artikel 4.1.4.2 of uit artikel 4.1.4.3 als conform artikel 4.1.4.1 de voorspelling in de lichtgroene zone uitkomt.
3. De heffing is gelijk aan 10% van de absolute waarde van het bedrag dat volgt uit artikel 4.1.4.2 of uit artikel 4.1.4.3 als conform artikel 4.1.4.1 de voorspelling in de oranje zone uitkomt.
4. De heffing is gelijk aan 20% van de absolute waarde van het bedrag dat volgt uit artikel 4.1.4.2 of uit artikel 4.1.4.3 als conform artikel 4.1.4.1 de voorspelling in de rode zone uitkomt.

## Begrippencode Gas

~~donkergroene zone: de zone waarvoor geldt dat, zolang het systeem balans signaal zich binnen deze zone beweegt, de netbeheerder van het landelijk gastransportnet geen acties met betrekking tot balanshandhaving onderneemt;~~

~~lichtgroene zone: de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een WDM-transactie inzet en daarbij alle aangeboden middelen ongeacht de minimale afrooptijd kan gebruiken;~~

~~oranje zone: de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de netbeheerder van het landelijk gastransportnet WDM-transactie kan inzetten en daarbij alle aangeboden middelen met een korte afrooptijd kan gebruiken;~~

~~rode zone: de zone waarvoor geldt dat, als het systeem balans signaal zich binnen deze zone bevindt, de netbeheerder van het landelijk gastransportnet noodmaatregelen treft om de balans van het landelijk gastransportnet te handhaven;~~

**Bijlage 2: Verslag GEN-vergadering d.d. 11 september 2025****4. BR-2025-2186 Codewijzigingsvoorstel oplossen issues met NH-product GTS**

This agenda item concerns the code change proposal for solving issues with GTS' next-hour product.

**Gasunie** gives an introduction of the topic. The next-hour product, used by GTS for balancing, is an illiquid product with not much demand and supply. This means that if GTS calls upon volumes for balancing purposes, they are faced with strange price developments. This is concerning. GTS entered into a dialogue with the market in November 2024 and discussed the issue with market parties further during the GEN meeting in December 2024. Feedback received led to a shortlist of possible solutions. The iGEN of 1<sup>st</sup> July 2025 resulted in a unanimous preference for discontinuing the next-hour product and replacing all balancing actions in the orange and red zones by the end-of-day product, similar to what is done for balancing actions in the light-green zone. This replacement induces a surcharge of 10 and 20 per cent, respectively. The percentage of this surcharge will be evaluated yearly.

**Energie-Nederland** thanks Gasunie for the introduction. In principle, they agree with the code change proposal. They believe that the surcharges on top of the neutrality charges are rather high. This is a point of concern and Energie-Nederland would like this to be put on the agenda for a future evaluation of the code change proposal. **Gasunie** comments that the yearly evaluation will mainly concern these surcharge percentages. Therefore, they are fine with Energie-Nederland's remark.

The **chairwoman** asks if the code proposal contains a stipulation regarding evaluation. **Gasunie** confirms this. The **chairwoman** enquires about the timing of the evaluation. **Gasunie** confirms it is done on a yearly basis.

The **chairwoman** reiterates that there will be an evaluation anyway and asks if Energie-Nederland only wants to discuss the 20 per cent. **Energie-Nederland** answers they want to reassess both percentages. **Gasunie** adds that the next evaluation will be towards the end of 2026.

**Element NL** agrees with the general proposal for a structural solution. They had previously suggested to also have a quick fix for the extreme prices in case of a next-hour product. However, in the iGEN, where Element NL was not present, it was decided this was not necessary. Element NL asks Gasunie why they believe it is not needed to have a quick fix in favour of a much narrower bandwidth of acceptable prices.

The **chairwoman** asks for more clarification.

**Element NL** adds that they sent an e-mail in advance of the iGEN explaining a quick fix. The meeting minutes reflected a brief comment that the iGEN members thought a quick fix was not deemed necessary.

**Gasunie** understands that during the iGEN meeting of 1<sup>st</sup> July 2025 ICE Endex, GTS and the organizations present all concluded that a temporary solution was not required. One of the reasons was that ICE Endex found it difficult to implement reasonability limits. Additionally, no balancing actions in the orange and red zones happened in 2025, nor are they expected before the code change will enter into force although this possibility cannot be excluded. Therefore, the market as a whole concluded that a structural solution with an end-of-day product is sufficient.

The **chairwoman** asks Element NL if this explanation was also given in the meeting minutes. **Element NL** answers that Gasunie's explanation is more elaborate. ICE Endex' position is new information. Element NL is surprised that with a current bandwidth between minus 3,000 euros per MWh and plus 3,000 euros per MWh, these boundaries cannot be narrowed. **Gasunie** says they will check the possibilities again. **Element NL** would like the minutes to reflect that they suggest a bandwidth of 0-150 euros per MWh for ICE Endex for the period until the code change has entered into force.

The **chairwoman** explains the procedure for written comments. She also mentions that the meeting minutes will be added to the proposal for the ACM.

**ETE** mentions that they were not contacted regarding this code change proposal. Consequently, they have not been able to discuss the proposal with their members, who will be impacted by the code change. ETE asks what the deadline for inclusion in the *commentarenmatrix* is.

The **chairwoman** says ETE is not on the list of associations that are automatically contacted. She explains that there are formal GEN meetings almost every month with informal GEN meeting in between. During the informal ones, the text proposals are presented at a very early stage leading up to a final version, so that in the formal sessions no lengthy discussions are necessary anymore. The **chairwoman** suggests ETE is added to the said list for them to be invited for both iGEN and the formal GEN. She asks ETE to make an official request to the secretary to become a member.

The **secretary** asks if VLNG, too, ought to be added to the list.

**ETE** asks for a delay of two weeks to be able to speak with their members and send their comments. The **chairwoman** adds that the comments should be sent to Gasunie cc'ing the secretary.

**ETE** asks why the proposal includes a surcharge and whether using an end-of-day product alone would solve the problem already. The surcharge, as ETE understands it, would give an incentive to avoid large imbalances, but that is not the problem.

**Gasunie** answers that the orange and red zones show the system is moving towards its operational limits. If the market loses the next-hour product for moving towards neutrality, the correction would take longer. To incentivize the market, surcharges are introduced. Since the end-of-day product is quite liquid, normal prices are expected, Gasunie adds.

The **chairwoman** asks if VLNG was informed about the text proposal in advance. **VLNG** confirms that this was the case. They fully agree with the proposal to replace the next-hour product with an end-of-day product. They also agree with Element NL. Even if there have not been really high prices for a long time, it does not mean it will not happen in the months ahead. As they do not want to be surprised by high prices, especially come winter, VLNG asks how high prices for a next-hour product can be avoided.

**Gasunie** answers that this is not relevant for the code change proposal. But if the market wants to avoid extreme prices, it needs to stay out of the orange and red zones, because that would call upon a next-hour product. Also, speeding up the decision making by the ACM regarding the code change would be favourable.

**Gasunie** then asks all market parties if they need time to implement changes in their respective systems. **VLNG** and **Element NL** are not aware of this. **VEMW** is not aware of this either, but would like to consult with their members. **Gasunie** adds that the underlying proposal stipulates that the code

**Kenmerk: BR-2025-2182**

Codewijzigingsvoorstel

**Datum**

16 oktober 2025

change would enter into force four months after ACM's decision, but that this timeline could be narrowed apparently.

The **chairwoman** mentions that what happens between now and the date when the new code enters into force, is out of scope for this meeting. She requests that all parties check how much time they would need to implement the new code. Also, the ACM will be kindly asked to speed up the decision-making process.

**Element NL** says they are unpleasantly surprised that implementation will take place later than 1<sup>st</sup> January 2026. **Gasunie** comments that they will check with their IT department, so that the four months after the ACM's decision, as mentioned in the proposal, could potentially be shortened. Gasunie suggests changing the text accordingly, if there are no limitations with the parties concerned.

The **chairwoman** concludes that the meeting minutes will be distributed in four days' time. An updated text proposal regarding the entry date will be made in two weeks' time, taking into account the input by VLNG, ETE and Energie-Nederland. Consequently, the final proposal will be sent to the ACM including the *commentarenmatrix*.

**Bijlage 3: Commentarenmatrix**

Energy Traders Europe	<p><b>Proposed Code change amending balancing products used in the Netherlands</b></p> <p>In this short letter Energy Traders Europe would like express support to the proposed move away from next-hour balancing products and the introduction of an end-of-day product on the Dutch gas market.</p> <p>However, we do not understand the reasoning behind the proposed concurrent introduction of the “incentive to limit imbalance”, particularly since the proposed levy is set to double from 10% (orange zone) to 20% (red zone). While we maintain our support to the Code change proposal, we would request further justification of why establishing an additional incentivising factor at the level of 10-20% is necessary. We highlight that past ACER reports signalled that GTS was typically forced to take very few balancing actions, suggesting that the motivation to remain in balance is already in place. This is further substantiated by the fact that in 2025 no balancing actions in the orange/red zone have yet taken place. We would therefore suggest postponing the decision to introduce the levy until there are sufficient grounds to justify such move.</p>	<p><b>Answer GTS:</b></p> <p>The purpose of the surcharge is to incentivize the program responsible parties to balance their portfolios in order to minimise the need for GTS to undertake balancing actions (NC BAL article 4.1). With this code change, the possibility to use “fast” gas (via the NH-product) is no longer possible. That means that GTS has to cope with potentially longer periods of a high imbalance (“orange” zone). In addition, the dynamic effects of the code change proposal with respect to the frequency of balancing action are unknown ex-ante, but may lead to more balancing actions. GTS therefore considers it to be prudent to simultaneously include an extra incentive for program responsible parties to keep their portfolio in balance and the system balance within the dark green zone.</p> <p>Every year the level of the surcharges will be evaluated. Such an evaluation can lead to a proposal to ACM to change the level of the surcharges.</p>
Element NL	<p><b>Ten behoeve van de commentarenmatrix commentaar namens ElementNL:</b></p> <p>Opnemen dat voorstel zo snel mogelijk naar ACM moet worden gestuurd met verzoek dat ACM zo snel mogelijk goedkeuring geeft.</p> <p>T.a.v. de implementatietijd door GTS hier de tekst “minimaal 4 maanden” vervangen door “zo spoedig mogelijk na goedkeuring van ACM en maximaal 4 maanden na deze goedkeuring door ACM”.</p>	<p><b>Antwoord GTS:</b></p> <p>Voorstel is na goedkeuring van notulen op 3 oktober 2025 gefinaliseerd en in de week van 6 oktober naar ACM gestuurd. In het herzien voorstel wordt aan ACM verzocht om z.s.m. een definitief besluit te nemen ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen van de Transportcode Gas LNB met 1 januari 2026 als gewenste inwerkingtreding van het ACM-besluit.</p>

**Kenmerk: BR-2025-2182**  
Codewijzigingsvoorstel

**Datum**  
16 oktober 2025